

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att förhandla och ingå överenskommelser om att flygplatser ska vara beredskapsflygplatser under 2024

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att omgående förhandla och ingå överenskommelser om att nedan angivna flygplatser ska vara beredskapsflygplatser under 2024. Överenskommelserna ska innebära att flygplatserna dygnet runt ska hålla en beredskap att ta emot luftfartyg som utför akuta eller av annat skäl prioriterade transporter för bl.a. hälso- och sjukvården, t.ex. ambulansflyg, samt för räddningstjänsten, kustbevakningen, brandflyget samt andra aktörer inom krisberedskap och totalförsvaret. Avtalen ska gälla som längst t.o.m. den 31 december 2024

Uppdraget avser följande flygplatser: Kiruna flygplats, Lycksele flygplats, Skellefteå flygplats, Örnsköldsviks flygplats, Mora-Siljan flygplats, Borlänge flygplats, Karlstads flygplats, Örebro flygplats, Västerås flygplats, Skavsta flygplats, Trollhättan-Vänersborgs flygplats, Linköping-Saab flygplats, Jönköpings flygplats, Växjö-Kronobergs flygplats, Kalmar flygplats, Halmstad flygplats, Kristianstad-Österlens flygplats samt de befintliga ordinarie beredskapsflygplatserna Gällivare flygplats, Luleå flygplats, Umeå flygplats, Sundsvall-Timrå flygplats, Åre-Östersund flygplats, Stockholm-Arlanda flygplats, Visby flygplats, Göteborg-Landvetter flygplats, Ronneby flygplats, Malmö-Sturup flygplats.

Trafikverket ska ingå avtal om beredskap enligt följande:

- För perioden fr.o.m. den 1 januari 2024 t.o.m. den 31 december 2024 bör avtal ingås för hela året och ersättningen beslutas på årsbasis. För flexibilitet att hantera en förändrad situation bör avtalen ha en månads

uppsägningstid. Avtal bör ingås snarast men senast under det första kvartalet 2024.

- Den statliga ersättningen bör fördelas på ett lämpligt, differentierat och kostnadseffektivt sätt till de beredskapsflygplatser som anges ovan.
- Vid en eventuell situation där en angiven flygplats väljer att inte ingå avtal eller har temporärt avbrott i beredskapen, kan Trafikverket om möjligt ingå avtal med någon annan lämplig flygplats inom rimligt geografiskt avstånd från den angivna flygplatsen om den bedöms kunna ersätta den flygplats som väljer att inte ingå avtal.

Om behov uppkommer ska Trafikverket vid genomförandet av uppdraget inhämta information från Transportstyrelsen.

Statens kostnader för avtalen ska belasta det under utgiftsområde 22 Kommunikationer för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Ersättning avseende icke-statliga flygplatser, anslagsposten 3 Beredskapsflygplatser.

Kostnader förknippade med att öppna flygplatserna belastar användarna genom gängse avgifter för landning etc.

Skälen för regeringens beslut

Under 2012 infördes ett system med tio beredskapsflygplatser för att tillgodose tillgänglighet till grundläggande beredskap för samhällsviktiga tjänster. Trafikverket har i uppgift att genom överenskommelser med flygplatshållare säkerställa att det finns ett nationellt nät av beredskapsflygplatser.

Mot bakgrund av den översyn av systemet av beredskapsflygplatser som Trafikverket har gjort på regeringens uppdrag, synpunkter från remissinstanser på Trafikverkets del- och slutrapporter med anledning av översynen, förslag i promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3) samt erfarenheter från pandemin och det försämrade säkerhetspolitiska läget finns behov av att bättre tillgodose behovet av samhällsviktig luftfart, bl.a. för hälso- och sjukvård, t.ex. ambulansflyg, räddningstjänst, brandflyg, kustbevakningsflyg samt andra aktörer inom krisberedskap och totalförsvaret. För att bibehålla den nuvarande nivån av systemet med beredskapsflygplatser har riksdagen efter regeringens förslag i budgetpropositionen för 2024 anvisat medel för att möjliggöra statlig

ersättning till beredskapsflygplatser (prop. 2023/24:1 utg. omr. 22, bet
2023/24: TU1, rskr. 2023/24:93).

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Roland Bjuremalm

Kopia till

Försvarsdepartementet MFI och SSK

Socialdepartementet/SL

Finansdepartementet/BA, BSÄ och K

Klimat- och näringsdepartementet/NIM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL